

Η χαρά η αληθινή

Ποιος δεν θέλει να 'ναι χαρούμενος; Η χαρά αποτελεί προαιώνιο πανανθρώπινο πόθο. Η χαρά έχει μεγάλη σημασία στη ζωή μας.

Γράφει ο Μοναχός Μωσής, Αγιορείτης

Το νόημά της είναι γνωστό και δεν χρειάζεται να το αναλύσουμε. Σήμερα όμως φαίνεται πως έχει χάσει το αληθινό νόημά της. Ο πόνος κυριαρχεί και η χαρά απουσιάζει. Ή η χαρά παρουσιάζεται όχι στην πραγματική, ουσιαστική και ολοκληρωμένη της μορφή, αλλά σε φτηνά υποκατάστατα, που μεγαλώνουν τον πόνο της ψυχής.

Ο άνθρωπος στην Εδέμ ήταν αθώς, ευδαίμων, μακάριος και τέλεια χαρούμενος. Πηγή της χαράς του ήταν η άνετη και συνεχής συνομιλία του με τον Θεό. Θέλοντας να ανεξαρτητοποιηθεί και να αυτοθεωθεί, αποξενώθηκε αυτόματα από την πηγή της μεγάλης χαράς του. Η χαρά για την ψυχή του ανθρώπου είναι ό,τι το ψωμί και το νερό για το σώμα του. Η χαρά αποτελεί θεία έμπνευση, ζωογόνο θαλπωρή, μητέρα της υγείας και αδελφή μιας υπέροχης παρηγορίας. Μερικοί νομίζουν πως τη χαρά θα τη βρουν στην αχαλίνωτη διασκέδαση, στο ζεσίπιωτο ξεφάντωμα, στο ολονύκτιο κυνηγητό της ηδονής, στο γλέντι της μέθης, στη μέθη της πολυτέλειας, της σπατάλης και του κορεσμού. Αν μπορούσε κανείς να φωτογραφίσει τα βάθη των καρδιών των θαμώνων των λεγόμενων κέντρων διασκέδασης, θα παρατηρούσε άβυσσο άλγους, ερημιάς, παγωνιάς και σκληρής μοναξιάς. Η χαρά δεν πουλιέται σε κανένα μαγαζί και δεν εξαγοράζεται με λίγα ή πολλά χρήματα.

Σήμερα ο άνθρωπος διασκεδάζει -από το αρχαίο ρήμα διασκεδάνυμι, που σημαίνει διασκορπίζεται- και δεν ψυχαγωγείται χαροποιά. Συνήθως η διασκέδασή του είναι ψυχοφθόρα και ψυχοβόρα. Όπως έλεγε ο σοφός Σόλων, να φεύγεις την ηδονή που γεννά λύπη! Επιστρέφει κανείς από μια κοσμική διασκέδαση κατάκοπος, κατηφής, στεναχωρημένος, πιο μόνος. Μερικοί νομίζουν πως όλοι οι πλούσιοι είναι αρκετά χαρούμενοι. Πρόκειται για ένα μεγάλο ψέμα, που το επιβεβαιώνουν συχνά οι ίδιοι. Ένας γελωτοποιός πήγαινε στον ψυχίατρο να παρηγορηθεί, που έκανε τους άλλους να γελούν δυνατά και τον εαυτό του να μην μπορεί να τον χαροποιήσει. Ένας ηθοποιός πλούσιος, γοητευτικός και διάσημος εθεωρείτο ο πιο ευτυχισμένος, και ο ίδιος θεωρούσε τον εαυτό του τον πιο άθλιο.

Ο Μέγας Βασίλειος τονίζει πως ένας ασεβής δεν μπορεί να είναι ολοκληρωμένος και αληθινά χαρούμενος. Ο Σοφοκλής στην Αντιγόνη θα πει: Ο άνθρωπος εκτός Θεού είναι ποντοπόρος άπορος. Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος λέει πως την καλή διάθεση και την πραγματική χαρά δεν τις προσφέρουν ούτε το μέγεθος της εξουσίας, ούτε το πλήθος των χρημάτων, ούτε της κυριαρχίας ο όγκος, ούτε του σώματος η δύναμη, ούτε τα πολυτελή τραπέζια, ούτε των ενδυμάτων ο στολισμός, παρά μόνο τα πνευματικά κατορθώματα και η αγαθή συνείδηση.

Ο χριστιανισμός, αντίθετα από αυτά που πρόχειρα λέγονται, έδωσε μια νέα, ολοκληρωμένη και σαγηνευτική χαρά. Η αληθινή χαρά δίνει μία εσωτερική πληροφόρηση και βεβαιότητα, που την κάνει μόνιμη και αναφαίρετη από την καρδιά του ανθρώπου, παρά τις εξωτερικές αντιξοότητες. Ο Πασκάλ το λέει ξεκάθαρα: Κανένας δεν είναι πιο χαρούμενος από τον πραγματικό χριστιανό.

Μεγάλη χαρά έχει ο γνήσια ταπεινός. Εκείνος που έχει σβήσει το εγώ του κι έχει συγχωνευθεί με την ευτυχία του συνόλου. Όσοι κάνουν το καλό, είναι καταδικασμένοι να 'ναι πάντα χαρούμενοι. Ο

Φώτης Κόντογλου έλεγε πως η χαρά η αληθινή αναβλύζει μονάχα από τη φλέβα της καλοσύνης. Από το Ευαγγέλιο πηγάζει η θεολογία της χαράς, το ίδιο το Ευαγγέλιο είναι η πηγή της ακένωτης χαράς. Το ορθόδοξο βίωμα κατά βάση είναι χαρούμενο και χαροποιό. Ένας παλαιός, μεγάλος ασκητής, ο όσιος Νείλος, αναφέρει στην πατρολογία πολύ ωραία: Η χαρά καταστρέφει τη λύπη, στις συμφορές δίνει υπομονή, στις προσευχές χάρη, στους κόπους και μόχθους ευφροσύνη, στην ευποία ευθυμία, στη φιλοξενία στέγη, στην ελπίδα καταφυγή, στους πενθούντες παρηγοριά, στις θλίψεις βοήθεια και συνδρομή, στην αγάπη στολισμό και στη μακροθυμία επιβράβευση... Χαρά δεν είναι τα ξεκαρδίσματα, τα ξεφωνητά, τα χαχανητά, η ελαφρότητα, η χαριεντολογία, η ανεκδοτολογία, η σκωπτικότητα και η συνεχής αστειότητα, αλλά η διαρκής γαλήνη και η ειλικρινής φαιδρότητα, που προέρχεται από καρδιά ευφραϊνόμενη και συνείδηση καθαρή. Η χαρά είναι το φως του ενάρετου. Αναβλύζει από τα βάθη της υπάρξεως. Δεν είναι κάτι ποτέ το προσποιητό, εξωτερικό, φαινομενικό, αλλά κάτι το αρκετά βαθύτερο και σίγουρα σπουδαιότερο. Ένας σοβαρός, σεμνός και ησύχιος δεν σημαίνει ότι δεν μπορεί να είναι χαρούμενος. Το πρώτο γνωστό θαύμα του Χριστού στον γάμο της Κανά ήταν για να μη μείνει μισή η χαρά των καλεσμένων από έλλειψη κρασιού. Το τελευταίο θαύμα του, η ανάσταση του φίλου του Λαζάρου, για να διώξει τη λύπη και να δώσει χαρά.

Ο ανεξάντλητος τροφοδότης της χαράς είναι η αρετή. Ο εγωιστής, ο ατομιστής, ο τσιγκούνης, ο μισάδελφος δεν μπορεί να είναι χαρούμενος. Χαρά δεν μπορεί να έχει όποιος ζηλεύει, όποιος εχθρεύεται και όποιος μισεί. Τη χαρά κανείς την κερδίζει με την ταπείνωση και την υπομονή, την αλήθεια, την ελευθερία και την αγάπη. Η αληθινή χαρά συνοδεύει στοργικά τον κάθε ειλικρινή, τίμιο, ήρωα και άγιο. Η εποχή μας πάσχει από έλλειψη αληθινής χαράς και πλεονάζει από τη θλίψη της κακίας και ατιμίας. Η επιλογή είναι ελεύθερη για την απόκτηση της όντως αληθινής χαράς.

<http://www.makthes.gr/Printer/news/opinions/70254/>